

Gålö 12 aug. 2019

Stjärnklart på SK0QO!

Möjligheten att se stjärnfall i det årliga meteorregnet från Perseiderna börjar egentligen redan i juli och fortsätter i ungefär två veckor till. Det är natten till tisdagen den 13 augusti som man kommer kunna se flest under årets passage.

Under kvällen då vi förberedde oss för att titta på meteorstrimmorna på himlavalvet pågick ett antal aktiviteter i klubbhuset.

Det dök upp fler och fler besökare under förkvällen och Bengt fick fullt upp att göra vid grillen. Hur många hamburgare och korvar som egentligen gick åt vet vi inte men det såg ut som om alla besökare mumsade i sig något gott.

Bengt, SM0DCD, vid grillen

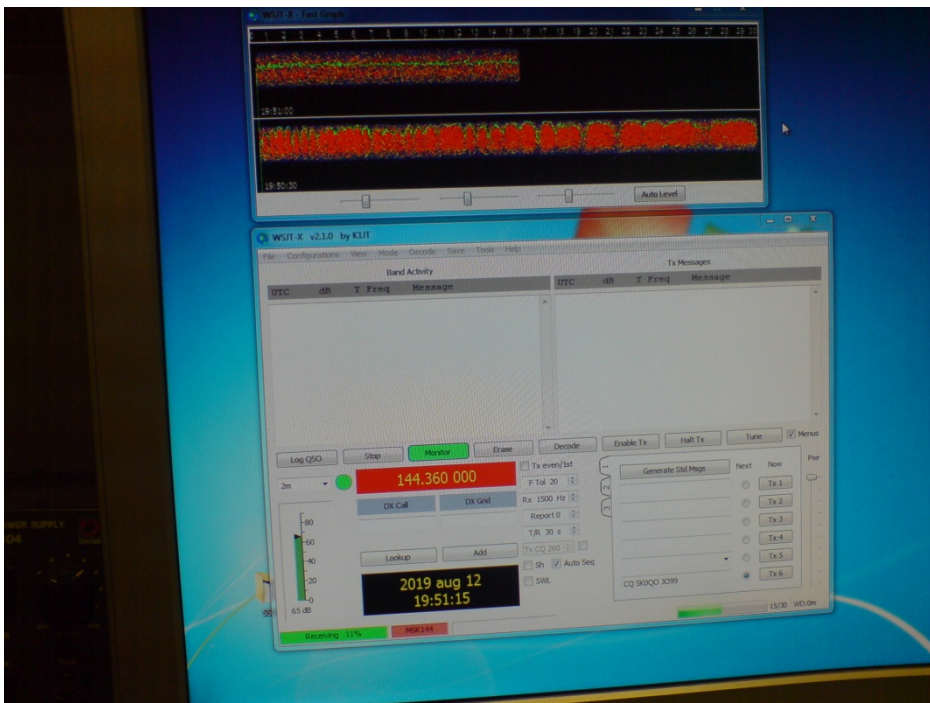
Vi lyssnade till ping och bärvågsförändringar från en TV-sändare i Estland på 49 MHz. Den ger kontinuerligt ett slags "hummande" ljud via markvågen men då signalerna studsar på den

joniserade atmosfären efter en meteorit kan det höras ett kort ping eller en längre signalförändring.

Vi upplevde bägge och under kvällen. Vissa stunder var det minutlånga förändringar och sådana är väldigt lämpliga att använda för MS (Meteorscatter).

Jan-Olof, SMOIFP, installerar programvara i en av datorerna i "lilla" shacket för att köra MS.

Här syns den modulerade signalen från en MS station (röda horisontella vattenfallet upptill i bilden). Vi lyckades inte på den korta tiden få sändaren att nyckla men det skall åtgärdas till nästa gång. Leoniderna dyker ju upp i november...

Robban, SM0TAE, hade med sig livs levande certifierade stenar från dels månen och dels en meteorit.

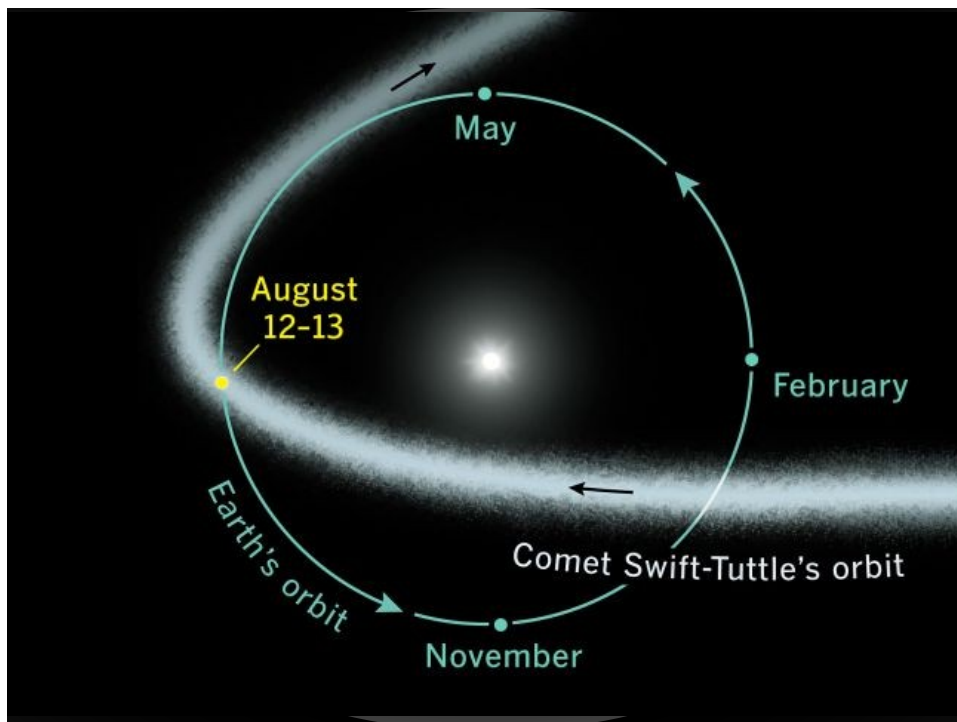

Ett tjugotal besökare bänkade sig för att höra Gunnars (SM0BYO) presentation om meteoror och meteoriter. Vi fick veta hur det hela hänger ihop och inte minst att det finns ett flertal meteorbanor som lämnat efter sig ett band av småstenar och is som vi kommer att passera under andra delar av året.

Begrepp

- Komet - svagt sammanhållna samlingar av is, stoft och mindre stenpartiklar. Ofta ursprung till meteorer
- Meteoroid - ett litet interplanetärt objekt av sandkorns- till klippblocksstorlek
- Meteor – meteoroid som faller in i jordens atmosfär och lämnar ett ljusspår (stjärnfall)
- Meteorit - meteorsten som nått jordytan
- Bolid – särskilt ljusstark meteor som ofta exploderar (eldklot)
- Radiant – varifrån meteorer synes komma

Gunnar, SMÖBYO, förklarar begreppen.

Perseiderna: Jorden passerar genom stoftmolnet efter kometen Swift-Tuttle som har en omloppstid runt solen på 133 år.

Större meteorsvärmar

Namn	Ungefärlig varaktighet	Datum för max	Antal /tim	Fart km/s
Kvadrantiderna	1-4 jan	03-jan	30-200	42
Eta-Aquariderna	21/4 - 12/5	03-maj	30-100	65
Perseiderna	23/7 - 23/8	13-aug	30-200	59
Draconiderna	6-10-okt	09-okt	0-200	20
Leoniderna	14-20 nov	17-nov	5-140000	71
Geminiderna	4-16 dec	14-dec	10-120	34
Ursiderna	17-24 dec	22-dec	5-100	35

Mer stjärnfall på gång! Kolumnen "Antal/tim" är antalet stjärnfall man har möjlighet att se per timme under optimum.

Kvällen avslutades med att vi försökte se stjärnfallen i verklighet utanför klubbstugan. Det tog ett bra tag efter kl. 23 för att det skulle bli tillräckligt mörkt för att se något. "Vanliga" stjärnor började bli visuella och vi såg ett o annat spår av meteoriter också men inte lika mycket som vi förväntat oss.

Kvällen var sammanlagt ändå lyckad med alla aktiviteter kring ämnet meteoror och meteoriter och så förstås, vårt intresse, radio.

Nu siktar vi på Leoniderna i november, snacka om att det är mörkare då.

MS och 73
de

Ulf / SMODWK